

MIESTÄ EI
VOI
RAISKATA

"Ravisuttava ja samalla loistava kertomus."

– DAGENS NYHETER

Märta Tikkanen

Tammi

Märta Tikkanen

MIESTÄ EI VOI RAISKATA

Suomentanut Kyllikki Villa

Ruotsinkielinen alkuteos
Män kan inte våldtas (1974)

© MÄRTA TIKKANEN

ISBN 978-952-04-0635-6

VUODEN 1975 ENSIPAINOKSEN ISBN 951-30-9196-1

PAINETTU EU:SSA

*Inez Garcialle ja JoAnn Littlelle ja
kaikille heidän tuntemattomille sisarilleen,
jotka eivät uskaltaneet tehdä kapinaa*

Tova Randers on työssä kaupunginkirjaston lainausosastolla. Hän on työskennellyt siellä lähes kolme vuotta ja saa siis ensimmäisen ikälisänsä joskus syksyllä. Hän on yksinhuoltaja, kahden lapsen äiti. Hän pitää itseään oikeutettuna kahteen ikälisään jo nyt, koska on aikaisemmin seitsemän vuoden ajan opettanut valtion oppikoulussa. Mutta koska hän ei ole muodollisesti pätevä, hän on ollut tilapäisenä tuntiopettajana eikä hänellä ole ollut riittävästi viikkotunteja, joten hänen anomuksensa on hylätty.

Siitä hän on katkera, sillä hänen on vaikeaa selviytyä omasta ja kahden poikansa toimeentulosta. Jon, hänen entinen miehensä, on mennyt uudelleen naimisiin, ja häneltä tuleva elatusapu on 308 mk 50 penniä lasta kohti kuukaudessa, 150 mk niine indeksikorotuksineen, jotka on laskettu siitä lähtien kun avioero seitsemän vuotta sitten tuli lailliseksi.

Pojat Mick ja Jockum ovat 14 ja 16 vuoden ikäiset.

Tova yrittää lisätä kirjastoapulaisen tulojaan tekemällä öisin käännöstyötä. Paha kyllä hän on aika hidas ja tarvitsee runsaasti unta.

Hän viihtyy työssään kohtalaisesti ja toivoo joskus pääsevänsä amanuenssiksi. Työtovereistaan hän pitää. Ehkä hän sentään toivoisi etteivät he olisi aivan niin puisevia. Aika harvat lainausosaston virkailijoista pitävät lukemisesta. Tova tapaa heitä varsin harvoin muulloin kuin työaikana.

Kerran viikossa hän tanssii jazzbalettia, kunnallista. Se tulee maksamaan kolme markkaa vuodessa, ja tällä rahalla hän toivoo saavansa pidetyksi painonsa kurissa. Takamus ja reidet aiheuttavat hänelle ongelmia. Sitäpaitsi hän toivoo, että jazzista on hänelle hyötyä, jos hän joskus sattuu joutumaan tanssilattialle.

Tai vuoteeseen miehen kanssa.

Tova toivoo yhä löytävänsä jonkun, jonka kanssa hänellä voisi olla toistuva kontakti tanssilattialla ja vuoteessa. Hän uskoo että se on mahdollista, tai ainakin toivoo, vaikka onkin epäonnistunut useita kertoja Jon Randersin kanssa. Erään toisen kanssa, jota hän jopa ajatuksissaankin nimitää vain B:ksi. Ja nyt viimeksi erään Kari-nimisen kanssa.

Tova uskoo vapauteen. Hän uskoo että ihmiset voisivat elää yhdessä tekemättä toisilleen pahaa. Seistä rinnakkain, niin kuin hän asian ilmaisee. Hän on tottunut siihen että joutuu selittämään mitä tällä ilmaisulla tarkoittaa. Selittäessään hän puhuu ehkä hiukan hämärästi ja turvautuu helposti fraaseihin. Kysymys on siitä, ettei ihmisten tarvitsisi valehdella eikä totuuden välttämättä tarvitsisi johtaa väkivaltaan.

Heinäkuun kuudentenatoista Tova Randers täyttää 40 vuotta.

Tova Randers ei mene poliisiin luo kello puoli viisi torstai-aiamuna heinäkuun 17. päivänä. Hän laahautuu kotiin, kiipeää portaat ollakseen kolistelematta hissinovea ja sulkee oven äänettömästi. Valahduttaa vaatteet yltään oven sisäpuolelle, astuu pois niiden keskeltä ja jättää ne lojumaan lattialle.

Hän huuhtoo kasvonsa kylmällä vedellä ja antaa sen virrata kauan kuumasti tykyttävillä ranteilleen. Suihkua hän ei tohdi ottaa eikä liioin kylpeä, ettei häiritsisi naapureita. Hän valuttaa kylmää vettä käsilleen, ja kyyneleet juoksevat pitkin hänen märkiä kasvojaan.

Sitten hän makaa pitkin pituuttaan suorana sängyssään tuijottaen kattoon. Melkein kolme tuntia hän makaa selällään hievahtamatta. Silmät selällään hän tuijottaa valkoista kattoa. Hän kuvittelee ettei edes räpäytä silmiään kertakaan, että hän vain katsoo katsomistaan.

Hänestä alkaa tuntua, ettei hän enää koskaan pysty kätkeytymään edes omien silmäluomiensa taakse.

Kun kello on kaksi minuuttia yli puoli yhdeksän, hän soittaa kirjaston henkilökunnanpäällikölle ilmoittaen olevansa sairas. Hän sanoo saaneensa pahan migreenikohtauksen.

Se ei ole totta. Ei ainakaan vielä.

Hän ei soita poliisille. Asia voisi tulla julkisuuteen, lehdet voisivat alkaa kirjoitella, joku voisi yhdistää hänet tapahtuneeseen vaikka nimiä ei mainittaisikaan. Häntä

voitaisiin siitä huolimatta osoitella. Keski-ikäinen nainen raiskattu. Töölöläinen kahden lapsen äiti sidottiin sängyn-pylväisiin. Alkoholilla lienee osuus tapahtuneeseen.

Alkoholilla. Kaiken kukkuraksi.

Voi herrajumala. Voi herrajumala, herrajumala.

Tova Randers, 40-vuotias kunnanvirkailija, kahden lapsen äiti, kävelee tummanruskealla riepumatolla olohuoneessaan Hesperiankadun numero 30:n neljännessä kerroksessa ja itkee ääneen.

Alkoholilla on osuutensa siihen, että hän vähitellen todella saa migreenin. Se vyöryy hänen ylitseen kuin suunnaton vihreä aalto. Tuskin hän ehtii kylpyhuoneeseen, ennen kuin aalto syöksyy ulos hänestä. Hän kääntyy nurin, tärisee vilusta ja pahoinvoinnista, valkoiset tähdet kieppuvat silmissä, ohimoissa tuntuu punainen jyskytys. Hän ähkiä.

Vähitellen hän selviytyy vuoteeseen ja asettaa pesuvadin vierelleen.

Kuin kivi rannalla. Kuin viileä, kiiltävä, kostea kivi, jota aallot huuhtovat kylminä ja tasaisina, ajatuksitta, kylmät määrät aallot vain huuhtovat rantaa vailla vaatimuksia, häpeää, ajatuksia.

Kuin horteessa, pitkään.

Tovan herätessä on jo iltapäivä. On vilpoista, ja aurinko heijastuu pihan toisella puolen oleviin ikkunoihin. Hän on vaisu ja tyhjä ja voimaton.

Hän nousee varovasti, siistii jälkensä ja menee jääkaapille. Se on melkein tyhjä. Hän juo hiukan piimää, ottaa viipaleen tummaa leipää ilman voita, pureksii hitaasti, nauttii vahvasta mausta.

Hän pyyhkiä muruset pois pöydältä ja heittää ne viemäriin, huuhtoo lasin vedellä ja panee sen pesualtaaseen.

Sitten hän menee olohuoneeseen ja kävelee ruskean riepumaton yli. Hän istuu emmatuoliin, vetäytyy kippuraan, nostaa säärensä käsinojalle, nojaa pään käteensä. Toisella kädellä hän punoo hiussuortuvaa.

Mitä puhtaampi ja pehmeämpi tukka on, sitä helpompi hänen on ajatella.

Nyt se on aivan puhdas. Hän pesi sen vuorokausi sitten. Sen vuoksi ajattelu sujuu hyvin. Sormien punoessa hiussuortuvia Tova Randers käy mielessään läpi sen vuorokauden jona hän täytti neljäkymmentä.

Mun mammani muni mun mummuni

ei, eihän se niin voi olla

mun mummuni muni mun mammani mun mummuni
muni

voi ei, ei herran tähden sitä rytmiä, ei enää sitä jyskyttävää typerää rytmiä.

Tova on aina inhonnut sitä, se tuo mieleen kalvaanlihavat tärisyvät olutmahat, hikeätihkuvat kalvaanlihavat mummuni muni

ja tuoksu, minkä vuoksi sillä miehellä piti olla juuri se tuoksu joka kerran oli merkinnyt hänelle niin paljon

mitä tekemistä hänellä itsellään muuten oli siinä kapasassa, eihän hän ole astunut sinne jalallaan viiteen vuoteen, ei ylipäänsäkään ole käynyt siellä kuin yhden kerran ja siitä on jo kauan, eikä hänellä ole ollut aavistustakaan että siellä nykyisin on iltapäivätanssiaiset. Jos hän olisi tiennyt, hän ei ikimaailmassa.

Hänen raivokas nälkensä niin kuin aina.

Hänhän olisi voinut tyytyä muutamaaan kinkkuviipaleeseen tapansa mukaan, tomaattiin ja viiliin. Kevytviiliin. Ettei takamus leviäisi yhä enemmän.

Humphumppalihumppahumppahump, siinä se taas oli Miksi hänen pitää luulotella että kukaan välittää hänen takamuksensa leveydestä tai muista mitoista, kenen takia hän oikeastaan itseään kiduttaa

työtään hän ei ainakaan hoida tippaakaan paremmin näyttipä siltä tai tältä

Hän olisi voinut kääntyä ovelta huomattessaan että Vanhassa Maestrossa oli täysi meno käynnissä. Niin hänen olisi pitänyt. Mutta sitä hän siis ei tehnyt. Tuumi ettei sillä ollut väliä. Kun hän nyt kerran oli kiivennyt portaat.

Sitä paitsi grillipihvi oli ulottuvilla. Miksipä hän ei olisi sitä myöntänyt: sitä hän ei voinut vastustaa. Veristä lankkupihviä. Kuin lahjaksi itselleen syntymäpäivänään.

Nelikymmenvuotispäivänään.

Se kuulostaa rumalta. Tova livahtaa nopeasti sen ohi. Vaikkakaan hän ei tietenkään myöntäisi sen kuulostavan mitenkään erikoiselta.

Täydessä kypsyydessäsi.

Juuri niin sanoi hänen isänsä soittaessaan hänelle työhön onnitellakseen häntä. Hän olisi varmasti unohtanut koko asian ellei isä olisi soittanut niin kuin hän aina tekee, kaikkina syntymä- ja nimipäivinä. Tämän Tova oli jo etukäteen päättänyt unohtaa.

Täydessä kypsyydessäsi. Juuri kun se mies seisoo hänen edessään kumartamassa, hän muistaa ne sanat. Isän vika että kävi niin kuin kävi. Ellei hän juuri silloin olisi muistanut niitä hupsuja sanoja, hän olisi hillitysti sanonut kiitos ei, sanonut pistäytyneensä vain syömään ja lähtenyt nopeasti pois, juonut kahvin jossain muualla.

Mutta juuri silloin hän muistaa ne sanat. Ylikypsä, hänestä tuntuu.

Mummuni muni muni

Ei hän osaa tanssiakaan. Jon ei koskaan halunnut lähteä mihinkään tanssimaan eikä hän ole yksin jäätyäänkään lähtenyt. Hänhän olisi voinut sanoa ettei osaa. Ettei halua.

Se kuulusiaa purppuranpunaiselta, syvänsinipunaiselta, niin kuin hyvin hyvin kypsät kirsikat.

Sängynpylväisiin se hänet satoi. Ja katsoi katsomistaan.

Kuvaili hänet hänelle itselleen, hän ei koskaan unohda,
ikinä milloinkaan hän ei unohda

mihin hän piilottaa kaikki peilit päästäkseen kuulemasta
sen miehen sanoja

syvänsinipunainen

kirsikoita hän ajattelee, kirsikoita jotka ovat melkein
mustia. Ne ovat täyteläisen makeita, jos ne onnistuu
poimimaan ennen kuin ne putoavat. Suurenmoista, täy-
dellistä, jos on sillä tuulella. Mutta pohjalla on aavistus
lahoamisesta, kellertävä kirsikanmalto joka purskahtaa
esiin sormien välistä aivan kuin kuori olisi käynyt ahtaaksi.

Ei kestä kauankaan ennen kuin se alkaa maistua mul-
lalta, sen tietää. Jos sitä oikein maistelee.

Mutta Tova ei maistele, joten kauhu pysyy loitolla.
Niinpä Tova nyt jytää vieraan miehen kanssa, miehen
jolla muka on oikea tuoksu. Tuoksun täytyy olla syynä
siihen että hän tanssii tämän miehen kanssa, tämä tuoksu
samalta kuin Kari.

Juuri silloin hän uskaltaa muistella Karia. Siksi hän juo
konjakkia kahvin kanssa, tilaa vielä lisää kahvia ja tanssii
tämän miehen kanssa, ei, tunnustelee tämän miehen tuok-
sua, miehen joka on kätkenyt todellisen tuoksunsa Karin
partaveden avulla.

Mutta se tuli esiin uuh

aivan väärä, kuvottava ja sietämätön

ne lemunsa hän tuo väkisin aivan liki, Tova huutaa mutta
sitä ei kukaan kuule, miehen nauhuri jauhaa jauhamistaan
samanlaista jyskyttävää ja läpituokevaa musiikkia

mun mummuni muni

hän olisi voinut tyytyä pihviin, miksi hänen pitikin tilata
konjakkia ja kahvia, mitä tekemistä hänellä oli sen miehen
kanssa

eihän mikään voi olla vaarallista kello viisi iltapäivällä
keskellä viikkoa, keskellä kesää

kun he lähtevät, Tova ei suinkaan ole päättänyt mennä
hänen mukaansa, vaikka hän puhuu siitä, hän sanoo soit-
tavansa levyjä, kiitos vain kyllä Tova ne levyt tietää eikä
häntä kiinnosta, hänellä on omia levyjä omassa hiljaisessa
asunnossaan

hiljaisessa ja tyhjässä jossa häntä ei kukaan kaipaa, pojat
Jonin luona

voihan hän juoda lasillisen miehen kanssa, tosin tämä
kerskailee liikkeestään ja autostaan ja erinomaisesta per-
heestään, kaikin mokomin, Tova voi rentoutua ja antaa
hänen puhua poikiensa maitohampaista ja omasta uras-
taan, kunhan vain hänen tarjoamansa likööri on hyvää

hyvää se on, makeaa ja vahvaa

kun hän ummistaa silmänsä, maailma tuntuu aaltoilevan
ja hän tuntee Karin tuoksun.

Hän suoristautuu nopeasti.

Nyt hän lähtee kotiin.

Kiitos vain sinulle ja hei.

Hän nousee mutta samassa mies on hänen kimpussaan,
kaataa hänet sohvalle, mitä nyt, alatko sinä reistailla piru-
lainen, meitä on kaksi tässä hommassa

Tova käsittää sen yhä edelleen jonkinlaiseksi leikiksi
on hiukkasen kiihtynyt

hame kohoa ylös hänen tahtomattaan. Kun hän nousee
istumaan ja vetää helman alas mies vääntää hänen kätensä
selän taakse, ja nyt Tova huutaa ja nyt mies lyö häntä

kukaan ei ole koskaan ennen häntä lyönyt

hänet valtaa pyhä raivo

Mitä sinä kuvittelet miehenretale, hän huutaa, oletko
sinä niin itserakas että luulet minun haluavan maata

sinun kanssasi vain siksi että tulin mukaasi, painu pellole,
nykyisin naiset valitsevat itse ja päättävät haluavatko ja
milloin haluavat äläkä luule, älä ikinä koskaan kuvittele
että kukaan haluaa jos sinä yrität pakottaa

mutta mies nauraa hänelle päin naamaa
vähät välittää siitä mitä hän väittää

kun Tova puree, mies lyö vielä kerran ja kun hän raapii,
mies vääntää hänen käsivarsiaan vielä kovemmin kuin
äskes, Tova vaikertaa ja putoaa lattialle.

vaikka hän potkii hän ei mahda mitään
ja äkkiä hän alkaa pelätä.

Onhan hän kuullut. Vantaan mielipuolesta. Tylpistä
esineistä jotka murskasivat uhrien pään. Ruumis piilossa
jossain pensaikossa.

Silloin hän antaa periksi.

Yrittää ajatella itsensä muualle.

Unohtaa missä on.

Ja mitä toinen tekee.

Mutta on vaikea unohtaa miehen sanoja. Hän puhuu
inhottavia rivoja sanoja koko ajan, sanoja joita Tova ei
ole koskaan kuullut tai joita hän on vain aivan salaa
itseksensä ajatellut. Mies väittää että naiset tahtovat että
heidät pakotetaan. Että naiset nauttivat siitä. Haluavat
että heidät avataan, sidotaan kiinni, että heitä lyödään.
Etteivät he tiedä parempaa kuin hänenlaisensa, häränniska
ja karvainen rinta ja tyvestä paksu kikkeli kuin pienikas-
vuinen herkkutatti.

Lyhyt, Tova ajattelee voitonriemuisena. Lyhin kikkeli
minkä olen nähnyt. Se ei ketään ilahduta. On valhetta ettei
sen pituudella tai paksuudella muka ole merkitystä. Eikä
se saa olla lyhyt eikä tyvestä paksu eikä mutkalla surkean
kapeasta päästään.

Hän toistaa sen itsekseen. Hän sanoo sen miehen vas-
tenmielisen vulgaarin musiikin tahdissa, musiikin virra-
tessa hänen ylitseen, dingedingdongdingdong

surkeajalyhytkurjakikkeli

mutta mies tuntee sen jotenkin jossakin, raahaa Tovan
makuuhuoneeseen, nostaa hänet pylvässänkyyyn ja sitoo
kiinni, pitelee häntä vaarallinen välke silmissään sillä
tavoin ettei hän pysty potkaisemaan niin kuin oli laskenut
tekevänsä

pilkkaa häntä

no kuulutko sinä niihin vapautuneisiin jotka valitsevat
itse mitä, valitse nyt kuinka haluat, takaa vai edestä vai
kaikki kerralla, mitä tekemistä sinulla oli Mestarissa ellet
aio suostua vähän himottelemaan, olitko muka aikonut
katsella postimerkkikokoelmaa tai valokuvia, mitä, kyllä
sinä tanssilattialla osaat kihnuttaa ja käyttää silmiäsi ja hei-
lutella hiuksiasi ja ujuttaa polvea sääarten väliin, hikipisarat
ylähuulessa ovat halupisaroita ala

Ole vaii sinä piru

kas niin kas niin etpä voi kieltää et sinä varsinainen
vaaleanpunainen neitorapu ole

sinä olet kuvitellut saavasi kaiken omilla ehdoillasi vai
mitä, lupaillet joka taholle ja sitten vain puristat sääret
yhteen ja sanot kiitos ja hyvästi, etköhän huutaisi poliisia
mitä ja sanoisi että tuo inhoittava mies raiskasi minut kes-
ken liköörilasillisen ja vaikka sinä sanoit että halusit pitää
pöksyt päälläsi niin hän työnsi sinne sormensa ja ison pahan
dingedingdongdong

Tova ei vielääkään usko että tämä on totta, ei usko että
hän itse on tässä, hän uskoo olevansa jossain muualla,
ettei tämä kauhea tyyppi ole totta vaan jokin uni jolla
hän huvittelee

kirottu syntymäpäivä

syvänmustat kirsikat, jos hän olisi ollut kolmenkymmenen tällaista ei ikinä olisi tapahtunut, hän ei koskaan olisi vilkaisutkaan tähän vastenmieliseen ihmiseen jolla ei ole kertakaikkiaan mitään yhteistä Karin kanssa eikä edes kenenkään jota hän on koskaan ajatellutkaan

voi herrajumala ei saa ajatella, muuten hän itkee

mitä se mies nyt laskettelee, sopertelee haukkumasanojaan, kaataa tahmeaa likööriään Tovan päälle ja nuolee sen suuhunsa, vahinko että se on hän vilahtaa Tovan mielessä, sitten häntä värisyttää, mies kaataa likööriä päälleen ja tahtoo hänen nuolevan, hän sylkee ja taas mies lyö, sitten mies kaataa likööriä suoraan suuhunsa ja Tovan mielessä herää toivon häivä, hän kaataa miehen suuhun likööriä yhä lisää, valuttaa purosien reisiensä väliin ja mies särpii sen, roiskii uneliaasti, sammuuko hän? hiljaa Tova sivelee hänen niskaansa, hieroo takaraivoa sormenpäillään, seuraapaan johtavaa hermoa, hän tietää tarkalleen missä se on, migreenihermo, vielä kerran niskaan, pakottaa kätensä vielä varovaisemmiksi, hiljaa hiljaa, pienenpienin liikkein ja höyhenenkevyesti, liikaa aavistuksen verran, on jälleen hiljaa, kohottaa toista kättään, hiljaa, ja toista, pidättää henkeään.

Odottaa.

Verkkaan verkkaan.

Liukuu pois sängystä. Viereiseen huoneeseen, vaatteet sohvalta, laukku jostain lattialta, hän sieppaa kaiken käsiinsä, alasti porraskäytävään, päästää oven sulkeutumaan äänettömästi, melkein äänettömästi. Hiipii edelleen kerroksen alapäin kuunnellen koko ajan jännittyneenä kuuluuko ylhäältä ääniä, polvet hyytelönä.

Hän tärisee niin että hädintuskin saa puseronsa napite-

tuksi ja hameen vetoketjun kiinni, sukat hän pistää laukuun ja sulkee alaoven jälkeensä kengät kädessään. Saa kengät jalkaansa, juoksee. Juoksee kulman ympäri, vielä toisen ja kolmannen, pääsee Fredrikinkadulle, askeleet kaikuvat hänen juostessaan ja kompastellessaan eteenpäin. Läheltä Vanhaa Maestroa, ei koskaan enää, ei ikipäivänä, hän tavoittaa taksin, onnistuu pysäyttämään sen ja vajoaa takaistuimelle.

Samealla epäselvällä äänellä hän sanoo osoitteensa. Hän pidättää itkuaan. Pidättää henkeään kädet nyrkissä, puree hammasta niin että kirskuu.

Kunnes hän on kotona.

Dingedingedong.

Kello on puoli viisi aamulla, ja Tova Randers on täyttänyt neljäkymmentä vuotta.

Syvästi satutettuna niin kuin mitään ei olisi tapahtunut. Tova ei tiedä mistä nuo sanat ovat peräisin, mutta ne tulevat väenväkin yhä uudelleen hänen mieleensä. Ei auta vaikka hän muuttaa asentoa, vaihtaa kättä ja punoo hiussuortuvia vasemmalla kädellä. Hän ei pääse niistä eroon edes nousemalla kävelemään pitkin lattiaa.

Syvästi satutettuna. Niin kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Vähitellen hän alkaa uskoa että sanat sisältävät jotain. Ehkä ne ovat muutakin kuin vain vähän käsittämättömät, pateettiset ja aavistuksen verran teennäiset. Tuollaiset kummalliset sanayhdistelmät ja rytmit juuttuvat hänen mieleensä silloin kun hänellä on migreeni. Tai kun migreeni on tulossa tai on juuri mennyt ohi. Ehkä nuo sanat kuitenkin kaikkienkin sanovat jotain hänestä itsestään juuri nyt.

Syvästi satutettuna.

Miksi?

Ei ainakaan sen miehen takia. Hänestä Tova ei saanut selvää, ei tiedä paljoakaan, ei haluakaan tietää. Hänen itsevarmuudestaan ja kauhistuksestaan, hänen

Kauhistuksesta!

Kauhistunut, sitä juuri Tova on, ei syvästi satutettu vaan kauhistuksen lamaannuttama. Erilaisten kauhujen, vanhojen ja ikivanhojen ja uudempien ja aivan upouuden. Uusin on yksinkertaisin, se ei ole ehtinyt syöpyä pinnan alle, muuttaa kuvaansa ja kaunistautua, sen vuoksi hän aloittaa siitä.

Tova Randers istuu emmatuolissaan ja pelkää niin että tärisee ja vapisee, pelkää että joku pääsisi selville hänen häpeästään.

Siitä häpeästä että on tullut pakotetuksi. Häpeästä olla heikko, olla se jota käytetään hyväksi, se joka halveksii ja vihaa mutta silti alistuu.

Sitä kukaan ei saa tietää. Ei kukaan, kukaan saa sitä koskaan tietää.

Siksi hän ei mene kertomaan poliisille. Hän istuu tässä punoen kulunutta vuorokautta aivan kuin voisi saada sen olemattomaksi vain tarpeeksi punomalla. Niin kuin voisi livahtaa siitä, sulkea sen, saada sen lähtemään säryn mukana, oksentaa sen ulos, nukkua sen pois.

Kyllä hän keksii jonkin tavan jolla voi tehdä sen vaarattomaksi. Pyyhkiä sen olemattomiin, tasoittaa jäljet ja jatkaa.

Niin kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Kunhan vain kukaan ei ole nähnyt häntä. Kunhan asia vain ei millään tavoin tule julki niin että joku saisi tietää ja hän joutuisi selostamaan ja kertomaan, menemään poliisilaitokselle. Jospa joku ilmoittaa mitä on tapahtunut, että Vanhassa Maestrossa oli juuri hän, täytyihän taksinkuljettajan, joka toi hänet kotiin, nähdä mitä hänelle oli tapahtunut ja entäpä jos joku naapuri oli kuullut.

Hän tulisi naurettavaksi, uudelleen häväistyksi ja vielä pahempaa: hänen olisi pakko elää kaikki uudelleen vieraiden ihmisten kanssa, nuorten päivystävien poliisien joiden on tarkkaan kirjoitettava muistiin kaikki yksityiskohdat. Kenties ne katselevat visusti papereihinsa naputtaessaan kirjoituskonetta yhdellä tai kahdella sormella, katselevat papereitaan etteivät vilkuilisi toisiinsa hänen vastatessaan kysymyksiin.

Tai kenties he viikuilevat sekä toisiinsa että häneen. Jos heitä on kaksi tai useampia. Kenties he avoimesti pilkkaavat häntä.

Köysi? Todellako. Siis valkoinen köysi, ja vasen jalka vasempaan sängynpylvääseen. Entä mitä te teitte sillä välin kun se siveellisyysrikollinen käänsi kasettia nauhurissaan? Joitte likööriä, vai niin.

Eronnut? Ikä?

Kolmekymmentäyh. .. niin, neljäkymmentä.

Ahaa, siis neljäkymmentä. Ja eronnut. Jaaha jaaha. Tova vihaa kuvittelemiansa poliiseja ja käy ajatuksissaan kaksintaistelua heidän kanssaan, antaa heidän suuhunsa aivan muualta tulleita repliikkejä, pahimpia mitä on kuullut.

Kyllä ne eronneet naisihmiset tiedetään. Saisi olla kiitollinen sen sijaan että valittaa.

Liian kauan ilman miestä. Näkee näkyjä. Sellaisiahan niistä taitaa tulla.

Vaihdevuosissa.

Tai juuri kuukautisten edellä.

Kiukkuisena Tova puristaa kätensä nyrkkiin. Hitto soikoon. Hitto, siihen hän ei suostu. Hitto, hänkö pyyhkisi yli ja jatkaisi niin kuin mitään ei olisi tapahtunut. Ei.

Pilkatkoot häntä. Olkoot uskomatta kun hän sanoo että hän meni tanssiravintolaan pihvin takia keskellä kirkasta arki-iltapäivää, että hän käveli Fredrikinkatua kauniin sään vuoksi sen sijaan että olisi kävellyt kotiin päin, että hän meni sen miehen asuntoon mustien kirsikkain keltaisen mallon vuoksi, joi hänen likööriään vain siksi että pojat olivat poissa kotoa, Jonin luona, niin ettei heidän tarvinnut pettyä tai pelätä, että hän istui sohvalla erään partaveden tuoksun takia, että hän kohotti hamettaan erään vuoksi joka tuoksui samalta ja hylkäsi hänet

olkoot uskomatta mutta hän ei aio

hän ei todellakaan ole ikinä ajatellut

ihmisellä on sitä paitsi oikeus sanoa ei jos muuttaa mieltään.

Nyt Tova on yhtäkkiä täynnä toimintaa. Se alkaa siitä että hän nousee tuolista, ei kävelläkseen itkien edestakaisin, vaan keittääkseen kupillisen teetä. Se voi olla hyväksi. Tosin

hän unohtaa veden niin että se melkein haihtuu hänen seisossaan parin metrin päässä pannusta nojaten kyynärpäitään ikkunalautaan ja katsellessaan pimeälle pihalle. Mutta hänellä ei ole aavistustakaan siitä mitä hänen silmänsä näkevät, mitkä ikkunat ammottavat mustina, missä loistaa valo, ketkä pihan toisella puolen asuvista ovat lomalla.

Hänen on kaadettava pannuun lisää vettä saadakseen kupillisen vahvaa teetä. Sen jäähtyessä hän jatkaa ajatusta joka ajoi hänet liikkeelle. Ison kupillisen juominen vie häneltä pitkän ajan. Mutta nyt hänellä ei ole kiirettä. Hänellä on yö käytettävissään ja huomispäivä ja tämä kuukausi ja koko vuosi.

Aika ei merkitse mitään. Tärkeää on se, että hän tietää mitä aikoo tehdä. Hän luulee tietävänsä kun kuppi on tyhjä.

Hän ei mene ilmoittamaan poliisille. Ei se mitään hyödytä. Eivät ne häntä kumminkaan usko. Ei hän usko itsekkään, ei kukaan usko.

Mutta silti ei ole syytä jatkaa niin kuin mitään ei olisi tapahtunut, kieriskellä itschalveksunnassa ja migreenissä ja kärsimyksessä ja yrittää näyttää samalta kuin tavallisesti vihaten samalla sisällään. Niin kuin hän on tähän asti tehnyt.

Mitä Jon tekisi?

Mitä B tekisi?

Mitä Kari olisi tehnyt?

Lyhyesti, mitä tekisi mies jos häntä loukattaisiin ja häväistäisiin?

Ottaisi asian omiin käsiinsä. Kostaisi. Tappelisi. Ehkä häviäisi, ehkä tuhoutuisi uhkayritykseensä, ehkä tuhoaisi sekä vihollisen että viattomia sivullisia ja itsensä. Mutta tappelisi!

Tova Randers julistaa sodan erästä miestä vastaan. Tämän asunto on Kivenhakkaajankadun 5 B:ssä viidennessä kerroksessa oikealla. Huomenna Tova ottaa selvää hänen nimestään.

Sitten hän suunnittelee strategian.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-0635-6

Kansi Anders Carpelan
Kansikuva © Pguardado/Dreamstime.com
Kirjailijakuva © Stefan Bremer